

Numer i Karta Ubezpieczenia Społecznego

Spis treści

Jak uzyskać numer i kartę SSA?	1
Ile to kosztuje	3
Czy istnieją różne rodzaje kart?	3
Składanie wniosku o numer ubezpieczenia społecznego dla dziecka	3
Zmiana nazwiska	4
Jak zapewnić poprawność ewidencji	4
Zmiana statusu imigracyjnego lub obywatelstwa	5
Co zrobić w razie zgubienia lub kradzieży karty	5
Jak chronić swój numer ubezpieczenia społecznego	5
Kontakty z Urzędem Ubezpieczeń Społecznych	6

Numer Social Security jest potrzebny, żeby dostać pracę, pobierać świadczenia z ubezpieczeń społecznych i uzyskiwać niektóre inne usługi od władz. Różne inne instytucje, np. banki i instytucje finansowe, również pytają o ten numer.

Numer ubezpieczenia społecznego może być także potrzebny zamieszkałym w USA obcokrajowcom. Więcej informacji można znaleźć w *Social Security Numbers For Noncitizens (Numery ubezpieczenia społecznego dla obcokrajowców*, publikacja nr 05-10096). Osoby przebywające w Stanach Zjednoczonych powinny się zapoznać z publikacją nr 05-10107, *Foreign Workers*

and Social Security Numbers , Pracownicy zagraniczni a numery ubezpieczenia społecznego.

Jak uzyskać numer i kartę SSA?

Składanie wniosku o numer i kartę Social Security

- Wypełnić wniosek o wydanie karty ubezpieczenia społecznego (*Application For A Social Security Card*, formularz SS-5) oraz
- Trzeba okazać oryginalne dokumenty lub ich kopie poświadczone przez urząd, który je wystawił. Fotokopie ani odpisy poświadczone notarialnie nie będą akceptowane. Wszystkie dokumenty muszą mieć aktualne daty ważności. Są to:

- Potwierdzenie obywatelstwa USA lub statusu imigracyjnego (w tym zezwolenie na pracę wydane przez Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego (DHS))
- Potwierdzenie wieku
- Potwierdzenie tożsamości

Można wysłać wypełniony wniosek o kartę Social Security (formularz SS-5) wraz z dokumentami lub wypełnić wniosek elektronicznie i złożyć dokumenty w swoim miejscowym urzędzie Social Security.

Osoby w wieku od 12 lat występujące o oryginalny numer ubezpieczenia społecznego muszą stawić się osobiście na rozmowę, nawet jeśli wniosek został podpisany przez rodzica lub opiekuna w imieniu nieletniego.

Obywatelstwo czy status imigracyjny:

Jako dowód amerykańskiego obywatelstwa możemy przyjąć tylko następujące dokumenty: amerykańska metryka urodzenia, paszport, świadectwo przyznania obywatelstwa (Certificate of Naturalization) lub zaświadczenie o obywatelstwie (Certificate of Citizenship). Jeżeli wnioskodawca nie jest obywatelem USA, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi o aktualne amerykańskie dokumenty imigracyjne. Akceptowane są następujące dokumenty imigracyjne:

- Formularz I-551, Permanent Resident Card (karta stałego pobytu) (zielona karta, z czytelną maszynowo wiza imigracyjną wraz z ważnym paszportem zagranicznym),
- I-94, dokumentacja przybycia i opuszczenia USA wraz z ważnym paszportem zagranicznym lub
- Formularz I-766, Employment Authorization Document (zezwolenie na pracę, EAD).

Uczniowie i studenci zagraniczni muszą przedstawić dodatkowe dokumenty. Więcej informacji można znaleźć w publikacji nr 05-1-181, *International Students and Social Security Numbers (studenci zagraniczni i numery ubezpieczenia społecznego)*.

Wiek: Osoby urodzone w USA muszą przedstawić amerykański akt urodzenia. Jeżeli taki akt istnieje, trzeba je przedstawić obowiązkowo. Jeżeli akt urodzenia nie istnieje, możemy przyjąć:

- Zaświadczenie z datą urodzenia wydane dla dziecka w wieku do lat 5 lat przez instytucję religijną lub
- Zaświadczenie o narodzinach wydane przez szpital w USA lub
- Paszport.

Jeżeli dziecko urodziło się zagranicą, trzeba przedstawić jego zagraniczny akt urodzenia (jeżeli wnioskodawca taki akt posiada lub jeżeli może uzyskać kopię w ciągu 10 dni roboczych). Jeżeli nie można uzyskać aktu urodzenia, możemy przyjąć:

- Paszport zagraniczny,
- Formularz I-551, Permanent Resident Card (karta stałego pobytu) lub
- I-94 Dowód wjazdu/wyjazdu.

Tożsamość: Jako dowód tożsamości możemy przyjąć tylko niektóre dokumenty. Akceptowany dokument musi być aktualny (z bieżącą datą ważności) oraz uwidaczniać imię i nazwisko wnioskodawcy i jego dane identyfikacyjne. Pożądana jest niedawno wykonana fotografia. Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi o okazanie amerykańskiego prawa jazdy, wydany przez władze stanowe dokument tożsamości nie będący prawem jazdy lub amerykański paszport. Jeżeli wnioskodawca nie ma żadnego z tych dokumentów, poprosimy o inny dokument, taki jak:

- Legitymacja pracownicza,
- Legitymacja szkolna,
- Karta ubezpieczenia zdrowotnego (inna niż Medicare),
- Amerykańska legitymacja wojskowa,
- Orzeczenie o adopcji,
- Polisa ubezpieczenia na życie lub
- Akt zawarcia małżeństwa (tylko w przypadkach zmiany nazwiska).

Musimy zobaczyć oryginały lub kopie dokumentów poświadczane przez urząd, który je wystawił. Fotokopie ani odpisy poświadczane notarialnie nie będą akceptowane. Możemy wykorzystać jeden dokument do dwóch celów. Na przykład możemy wykorzystać paszport amerykański jako dowód zarówno obywatelstwa, jak i tożsamości, albo akt urodzenia dziecka jako dowód wieku i obywatelstwa. **Trzeba jednak przedstawić co najmniej dwa różne dokumenty.**

Numer i kartę prześlemy pocztą, gdy tylko otrzymamy wszystkie informacje i sprawdzimy dokumenty w urzędach, które je wystawiły.

Ile to kosztuje

Za wydanie numeru i karty ubezpieczenia społecznego nie pobiera się żadnych opłat. Jeżeli ktoś proponuje załatwienie wydania numeru lub karty za opłatą, prosimy pamiętać, że te usługi Urzędu Ubezpieczeń Społecznych są bezpłatne. O próbie pobrania opłaty można nas powiadomić, telefonując pod numer Biura Inspektora Generalnego: **1-800-269-0271**.

Czy istnieją różne rodzaje kart?

Wydajemy trzy rodzaje kart Social Security. Na wszystkich znajduje się imię i nazwisko oraz numer ubezpieczenia społecznego.

- Karta pierwszego rodzaju zawiera imię i nazwisko oraz numer ubezpieczenia społecznego i pozwala podejmować prace bez żadnych ograniczeń. Uprawnieni do niej są:
 - Obywatele amerykańscy oraz
 - Osoby posiadające zezwolenie na stały pobyt w Stanów Zjednoczonych.
- Kart drugiego rodzaju zawierają imię, nazwisko i numer oraz adnotację „UPRAWNIA DO PRACY TYLKO ZA ZEZWOLENIEM DHS”. Wydajemy kart tego rodzaju osobom posiadające zezwolenie na

pobyt czasowy w Stanów Zjednoczonych i zezwolenie na prace wydane przez DHS.

- Kart trzeciego rodzaju zawierają imię, nazwisko i numer oraz adnotację „NIE UPRAWNIA DO PODEJMOWANIA PRACY”. Takie karty wydajemy obcokrajowcom, którzy:
 - Uzyskali zezwolenie na wjazd do Stanów Zjednoczonych bez zezwolenia DHS na podejmowanie pracy, ale mają uzasadniony powód, dla którego karta jest im potrzebna lub
 - Karta jest im potrzebna, ponieważ prawo federalne wymaga numeru Social Security dla uzyskania świadczenia lub usługi.

Składanie wniosku o numer ubezpieczenia społecznego dla dziecka

Uzyskanie tego numeru zaraz po urodzeniu się dziecka ma wiele zalet. O numer ubezpieczenia społecznego dla nowo narodzonego dziecka można się ubiegać składając wniosek o wydanie dla niego aktu urodzenia. Urząd stanowy wystawiający akty urodzenia przekaże nam informacje o dziecku, a my wyślemy pocztą kartę ubezpieczenia społecznego.

Można też zgłosić się do dowolnego biura ubezpieczeń społecznych w późniejszym terminie. W takim przypadku trzeba będzie przedstawić dowody wieku, tożsamości i obywatelstwa dziecka oraz: dowód pokrewieństwa lub prawa do opieki nad dzieckiem. własny dowód tożsamości. Sprawdzenie aktu urodzenia dziecka może wydłużyć czas wystawienia karty nawet do 12 tygodni. Aby sprawdzić akt urodzenia, Urząd Ubezpieczeń Społecznych skontaktuje się z urzędem, który wystawił akt.

Adopcja: Adoptowanemu dziecku może zostać przyznany numer jeszcze przed zakończeniem postępowania adopcyjnego, choć można także poczekać. Będzie wtedy można starać się o numer, używając nowego nazwiska dziecka i swojego nazwiska jako rodzica. Aby zgłosić

swoje dziecko w zeznaniu podatkowym jeszcze w trakcie postępowania adopcyjnego trzeba skontaktować się z amerykańskim Urzędem Skarbowym w celu uzyskania formularza W-7A Application for Taxpayer Identification Number for Pending U.S. Adoptions (Wniosek o przyznanie numeru identyfikacyjnego dla podatników w trakcie postępowania adopcyjnego). Więcej informacji można znaleźć w *Social Security Numbers for Children (Numery ubezpieczenia społecznego dla dzieci*, publikacja nr 05-10023).

Zmiana nazwiska

W przypadku prawnej zmiany nazwiska z powodu małżeństwa, rozwodu, orzeczenia sądu lub z innego powodu trzeba zawiadomić o tym urząd ubezpieczeń społecznych, aby otrzymać nową kartę. Osoby pracujące powinny także powiadomić pracodawcę. Niezawiadomienie nas o zmianie nazwiska może:

- Spowodować opóźnienie zwrotu nadpłaconego podatku oraz
- Uniemożliwić poprawną rejestrację zarobków w rejestrze Social Security, co może obniżyć przyszłe świadczenia emerytalne.

Aby zmienić imię i nazwisko na karcie ubezpieczenia społecznego trzeba okazać dokument potwierdzający prawomocną zmianę. Urząd ubezpieczeń społecznych może przyjąć następujące dokumenty jako dowody prawnej zmiany nazwiska:

- Akt ślubu
- Orzeczenie o rozwodzie
- Świadectwo nadania obywatelstwa USA („naturalizacji”) ukazujące nowe nazwisko lub
- Orzeczenie sądu o zmianie nazwiska.

Jeżeli dokument przedłożony jako dowód prawnej zmiany nazwiska nie zawiera wystarczających informacji, aby zidentyfikować wnioskodawcę w naszej ewidencji, albo jeżeli wnioskodawca zmienił nazwisko dawniej niż przed dwoma laty (przed czterema laty, jeżeli

jest młodszy niż 18 lat), musimy otrzymać dokument na dawne nazwisko odnotowane w naszych aktach. Przyjmujemy przedawniony dokument tożsamości wystawiony na dawne nazwisko.

Jeżeli wnioskodawca nie dysponuje takim dokumentem, możemy przyjąć aktualny dokument tożsamości na nowe nazwisko, jeżeli możemy należycie ustalić tożsamość w naszej ewidencji.

Nowa karta będzie miała ten sam numer co poprzednia, lecz nowe nazwisko.

Jak zapewnić poprawność ewidencji

Co roku pracodawca przysyła do do Urzędu kopię formularza W-2 (*Wage and Tax Statement, Oświadczenie o Zarobkach*). Porównujemy nazwisko i numer Social Security na W-2 z danymi w naszej ewidencji. Dodajemy zarobki wykazane na W-2 do konta Social Security.

Jest istotne, aby imię i nazwisko oraz numer karty ubezpieczenia społecznego były zgodne z listą płac pracodawcy i z formularzem W-2, abyśmy mogli zaliczać zarobki na konto pracownika. Pracownik musi zapewnić, aby dane Social Security i dane pracodawcy były prawidłowe. Jeżeli zapis na karcie ubezpieczenia społecznego jest błędny, należy się skontaktować z Urzędem Ubezpieczeń Społecznych. Trzeba sprawdzić, czy informacje na formularzu W-2 są prawidłowe, a w przeciwnym razie udzielić pracodawcy prawidłowych informacji.

Można także sprawdzić swoje dotychczasowe zarobki w wyciągu z konta ubezpieczenia społecznego (*Social Security Statement*). *Wyciąg* jest dostępny online dla pracowników w wieku od lat 18. Aby zobaczyć *Wyciąg*, należy wejść na stronę **www.socialsecurity.gov/myaccount** i stworzyć konto.

Zmiana statusu imigracyjnego lub obywatelstwa

Jeżeli status imigracyjny uległ zmianie lub wnioskodawca uzyskał obywatelstwo amerykańskie, należy zawiadomić o tym Social Security w celu aktualizacji dokumentacji. Aby wprowadzić prawidłowy status imigracyjny, trzeba okazać dokumenty potwierdzające nowy status lub obywatelstwo. Jako dowód obywatelstwa w celu wydania nowej lub zastępczej karty możemy przyjąć tylko niektóre dokumenty. Są to: amerykański paszport, świadectwo przyznania obywatelstwa (Certificate of Naturalization) lub zaświadczenie o obywatelstwie (Certificate of Citizenship). Jeżeli wnioskodawca nie jest obywatelem USA, Urząd Ubezpieczeń Społecznych poprosi o aktualne dokumenty imigracyjne.

Co zrobić w razie zgubienia lub kradzieży karty

Jeżeli karta zostanie zgubiona lub skradziona, można bezpłatnie otrzymać duplikat dla siebie lub swojego dziecka. Dopuszczalne są tylko trzy zmiany na rok, ale nie więcej niż 10 przez całe życie. Jednak takie okoliczności jak zmiana imienia i nazwiska nie są wliczane do tego limitu. Ograniczenia te nie dotyczą na przykład zmian w statusie obcokrajowca, które wymagają uaktualnienia karty. Nie dotyczą one również przypadków, kiedy zainteresowany udowodni, że potrzebuje karty, aby uniknąć poważnych trudności życiowych.

Aby uzyskać zastępczą kartę Social Security, trzeba:

- Wypełnić wniosek o wydanie karty ubezpieczenia społecznego *Application for a Social Security Card*
- Przedstawić aktualny oryginalny dokument z danymi identyfikacyjnymi oraz w miarę możliwości niedawno zrobione zdjęcie na dowód swojej tożsamości.

- Jeżeli wnioskodawca urodził się zagranicą i nie okazał dowodu obywatelstwa, gdy otrzymał kartę, okazać dowód obywatelstwa amerykańskiego.
- Jeżeli wnioskodawca nie jest obywatelem USA, okazać aktualny status obcokrajowca

Obywatele amerykańscy zamieszkali w niektórych stanach lub w Dystrykcie Kolumbii mogą obecnie wystąpić o zastępczą kartę w portalu *my Social Security* www.socialsecurity.gov/myaccount. Listę uczestniczących stanów i inne wymagania można znaleźć tutaj: www.socialsecurity.gov/ssnumber. Aby uzyskać zastępczą kartę Social Security, trzeba okazać dokument tożsamości. Trzeba także okazać dokumenty potwierdzające wiek i obywatelstwo USA, jeżeli nie ma ich w ewidencji.

Nowa karta będzie miała to samo nazwisko i ten sam numer co poprzednia.

Jak chronić swój numer ubezpieczenia społecznego

Należy traktować swój numer ubezpieczenia społecznego jako informacje poufną i nie ujawniać go bez potrzeby. Kartę Social Security należy przechowywać w bezpiecznym miejscu, z innymi ważnymi dokumentami. Nie należy nosić jej przy sobie, jeżeli nie jest konieczne okazanie jej pracodawcy lub innej uprawnionej osobie.

Podejmujemy szereg środków ochrony numerów przed nadużyciami. Np. wymagamy okazania i starannie sprawdzamy dowody tożsamości osób, które zwracają się o nową kartę z powodu utraty lub kradzieży dawnej albo składają wnioski o skorygowanie karty. Robimy to, aby zapobiec oszukańczemu uzyskiwaniu numerów Social Security w celu występowania pod fałszywym nazwiskiem. Strzeżemy prywatności akt Social Security, z następującymi wyjątkami:

- Gdy prawo wymaga od nas ujawnienia informacji innemu urzędowi państwowemu lub
- Gdy informacje są potrzebne do prowadzenia działalności Social Security lub innych rządowych programów pomocowych i zdrowotnych.

Należy zachować ostrożność przy ujawnianiu swojego numeru i okazywaniu karty, aby zapobiec niewłaściwemu ich wykorzystaniu. Podawanie numeru jest dobrowolne nawet wówczas, gdy ktoś bezpośrednio tego zażąda. W takich przypadkach należy zapytać:

- Do czego ten numer jest potrzebny,
- Jak zostanie wykorzystany,
- Co się stanie w razie odmowy oraz
- Jakiego przepisu wymaga podania numeru.

Odpowiedzi na te pytania mogą ułatwić podjęcie decyzji, czy podać swój numer Social Security. Decyzja należy do posiadacza numeru.

Kontakty z Urzędem Ubezpieczeń Społecznych

Z Urzędem Ubezpieczeń Społecznych można się kontaktować na kilka sposobów, m.in. online, telefonicznie i osobiście. Jesteśmy tu po to, aby odpowiadać na pytania i służyć Państwu. Od ponad 80 lat Social Security zabezpiecza dzień dzisiejszy i przyszłość, udzielając świadczeń i ochrony finansowej milionom ludzi.

Prosimy odwiedzić nasz portal

Najwygodniejszą metodą załatwiania spraw w Urzędzie Ubezpieczeń Społecznych są odwiedziny w portalu **www.socialsecurity.gov**. Można tam:

- Otworzyć konto *my* Social Security. Można tu sprawdzić swoje składki i ocenić przewidywane świadczenia na

podstawie wyciągu pt. *Social Security Statement*, wydrukować zaświadczenie o należnych świadczeniach, zmienić dane konta depozytowego, zwrócić się o nową kartę Medicare, uzyskać nowy dokument SSA-1099/1042S itd.

- Złożyć wniosek o „Extra Help (dodatkową pomoc)” przy zakupach leków na receptę w ramach Medicare
- Złożyć wniosek o emeryturę, rentę inwalidzką i świadczenia Medicare
- Znaleźć teksty naszych publikacji
- Uzyskać odpowiedzi na często zadawane pytania oraz
- Wiele innych informacji!

Niektóre z nich są dostępne tylko po angielsku. Prosimy odwiedzić portal wielojęzyczny, aby uzyskać informacje po polsku. Podczas załatwiania spraw w Social Security dostępni są tłumacze, którzy udzielają bezpłatnej pomocy. Można korzystać z ich usług podczas rozmów telefonicznych i w naszych biurach.

Prosimy do nas zadzwonić

Osobom nie mającym dostępu do internetu oferujemy liczne zautomatyzowane usługi telefoniczne, czynne przez całą dobę i we wszystkie dni tygodnia. Prosimy telefonować bezpłatnie pod nr **1-800-772-1213** lub dla niedosłyszących TTY **1-800-325-0778**.

Jeżeli niezbędny jest kontakt osobisty, odpowiadamy w godzinach od 7:00 do 19:00, od poniedziałku do piątku. W okresach szczytu prosimy o cierpliwość, ponieważ można wówczas częściej usłyszeć sygnał zajętości i dłużej czekać na odebranie połączenia. Chętnie Państwu służymy.

Securing today
and tomorrow

Social Security Administration
Publication No. 05-10002-PO | January 2017
Numer i Karta Ubezpieczenia Społecznego
Your Social Security Number and Card (Polish)
Produced and published at U.S. taxpayer expense
Wyprodukowano i opublikowano na koszt amerykańskiego podatnika